

Priðja alþjóðlega ráðstefnan um samþætta hjúkrun

Aðalbjörg Stefanía Helgadóttir og Þóra Jenný Gunnarsdóttir

Dagana 22.–24. maí 2019 söfnuðust hjúkrunarfræðingar hvaðanæva að úr heiminum saman í Galway á Írlandi til að eiga samræður, kynna nýjar rannsóknarniðurstöður, hella sér út í krefjandi vinnusmiðjur og fræðast um árangur og aðferðir samþættrar hjúkrunarmeðferðar á ráðstefnunni Integrative Nursing Symposium.

Vorið var komið í Galway þegar fyrstu ráðstefnugestir bókuðu sig inn á sérlega fallett aðsetur ráðstefnunnar, Galway Bay Hotel. Dagskráin fólst í vinnusmiðjum, fyrirlestrum, kynningum á rannsóknarniðurstöðum og veggspjaldakynningu. Umfjöllunarefnið var víðfemt, í samræmi við viðfangsefnið: samþætta hjúkrun. Með samþættri hjúkrunarmeðferð er átt við meðferð sem hefur ekki verið talin til hefðbundinnar heilbrigðisþjónustu en sýnt hefur verið fram á með gagnreyndum rannsóknum að geti nýst samhliða hefðbundinni meðferð. Sem dæmi um samþætta hjúkrunarmeðferð má nefna nálastungur, nudd, dáleiddslu, slökunarmeðferð af ýmsu tagi, jóga, svæðameðferð og hugleiðslu. En með samþættri hjúkrun er ekki einungis átt við alls konar skilgreinda hjúkrunarmeðferð heldur felur hún í sér eftirfarandi sex skilgreinda þætti (Kreitzer og Koithan, 2014):

1. Manneskjur eru heildrænar verur — líkami, hugur, andi — og verða ekki aðskildar frá umhverfi sínu.
2. Manneskjur hafa innbyggða getu til vellíðanar og heilbrigðis.
3. Náttúran býr yfir endurnærandi eiginleikum sem stuðla að heilbrigði og vellíðan.
4. Samþætt hjúkrun er einstaklingsmiðuð og byggist á samskiptum og tengslum.
5. Samþætt hjúkrun byggist á gagnreyndri þekkingu sem styður meðferðarlegar aðferðir sem hlúa að og efla heilbrigði og miðar að því að beita allt frá áhættuminnsta inngripi til áhættumeira inngrips, eftir þörfum og samhengi.

Sautján íslenskir hjúkrunarfræðingar úr ólíkum sérgreinum tóku þátt í ráðstefnunni.

6. Samþætt hjúkrun beinir athygli bæði að heilbrigði og vellíðan þeirra sem þiggja hjúkrun og þeirra sem veita hana.

Af ofantöldu má álykta að fátt, ef eitthvað, er hugmyndafræði samþættrar hjúkrunar óviðkomandi. Enda kom það berlega í ljós þegar dagskrá ráðstefnunnar var rýnd en þar voru fundir og fyrirlestrar í 29 málstofum og vinnusmiðjum og auk þess kynning á rannsóknarniðurstöðum á 55 veggspjöldum. Umfjöllunarefni ráðstefnunnar spönnuðu allt frá upplýsingatækni til stjórnunar og forystu, vellíðanar hjúkrunarfræðinga til skógarbaðs, og áttu 11 íslenskir rannsakendur hlutdeild að erindum auk þess sem fimm íslenskir rannsakendur kynntu niðurstöður sínar á veggspjöldum ráðstefnunnar. Jafnframt voru tveir íslenskir hjúkrunarrannsakendur í ráðstefnunefndinni, þau Gísli Kort Kristófersson og Þóra Jenný Gunnarsdóttir.

Mörg áhugaverð erindi voru lögð fram í málstofum ráðstefnunnar, þar á meðal má nefna umfjöllun um meðferðarsamband hjúkrunarfræðinga við skjólstaðinga sína sem Janet Quinn PhD kynnti í fjölsóttari heilsdagsvinnusmiðju. „Therapeutic use of self is the main function of healing,“ sagði Quinn og sýndi fram á mikilvægi þess að hjúkrunarfræðingar stæðu vörð um grunnildi hjúkrunar og gættu þess að þau myndu ekki týnast eða hverfa inn í nútímaviðskiptalíkön sem hafa ekki rými fyrir fagmennsku hjúkrunar eða skortir þekkingu á

Forsendur þess að skjólstaðingar og starfsfólk blómstri er að vera í uppbyggilegum og öruggum tengslum við samstarfsfólk, að hafa rými og aðstæður til að tengjast skjólstaðingum og gefa sér tíma til að tengjast sjálfum sér.

inntaki og árangri hjúkrunarmedferðar. Brendan McCormack, sem var einn af lykilfyrirlesurum ráðstefnunnar, kynnti starfsaðstæður sem þurfa að vera til staðar innan heilbrigðisþjónustu svo allir, skjólstaðingar sem starfsfólk, blómstri. Rauði þráðurinn við þær aðstæður eru tengsl: að vera í uppbyggilegum og öruggum tengslum við samstarfsfólk, að hafa rými og aðstæður til að tengjast skjólstaðingum og gefa sér tíma til að tengjast sjálfum sér.

Alls tóku sautján íslenskir hjúkrunarfræðingar þátt í ráðstefnunni og komu þeir úr ólíkum sérgreinum. Almenn ánægja ríkti í íslenska hópnum með ráðstefnuna, umgjörð hennar, efnistöð og dagskrána í heild.

Kreitzer, M. J., og Koithan, M. (ritstj.) (2014). *Integrative Nursing*. New York: Oxford Press.

Athugasemd vegna pistils í afmælisritinu

Í afmælisriti Tímarits Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga 2019 er pistill eftir mig á öftustu síðu sem ber yfirskriftina: „Starfsheitið hjúkrunarfræðingur lögfest“.

Þessi fyrrsögn er ekki mín og ekki skrifuð í samráði við mig. Hún hlýtur að vera á ábyrgð ritstjórnar og mér þykir mjög miður að ekkert samráð skuli hafa verið haft við mig.

Og mig furðar að ekki hafi þótt tilefni til að nýta eitthvað annað úr pistlinum í fyrrsögn en endilega þetta atriði sem ég undirstrikaði einmitt að ég væri ekki að eigna þeirri stjórn sem ég sat í. En í pistlinum sagði ég:

Svo má geta þess, án þess ég eign okkur heiðurinn, að starfsheitið hjúkrunarfræðingur var lögfest og fært inn í árgömul Hjúkrunarlög árið 1975, en áfram heimilt að nota starfsheitið hjúkrunarkona og hjúkrunarmaður og reglugerð um sérfæðileysi í hjúkrun tók gildi 1976.

Það var Ingibjörg R. Magnúsdóttir sem hvatti til þess á sínum tíma að starfsheiti okkar yrði breytt til nútímalegra horfs þannig að hentaði báðum kynjum. Hún kynnti fyrir stéttinni nokkrar hugmyndir, m.a. hjúkrari, hjúkrir, hjúkrunarfræðingur. Skoðanakönnun leiddi í ljós að heitið hjúkrunarfræðingur hlaut langbestar undirtektir. Og lyktir málsins urðu eins og að ofan greinir.

Að lokum skal tekið fram að ritnefnd afmælisritsins er kunnugt um aðfinnslur mínar, en þrátt fyrir að hún hafi brugðist vel og málefnalega við þeim tel ég óhjákvæmilegt að fá þær birtar í tímaritinu.

Ingibjörg Helgadóttir

